

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

21. An Sacerdos recipiens exiguum stipendium ab aliquo pro Missa dicendae, teneatur totum fructum ei applicare, stantibus Decretis Urbani VIII? Et an pecunia relicta relicta Monasterio cum onere ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

ret, quando ex malo sine celebrat. Ob eandemque rationem credimus non esse obligationem offerendi pro illo Orationes, aliaque quae in Missa fiunt. Hæc ille quæ etiam docuit magis clarè in *disp. 4. diff. 1. 5.* Sed aliqui hanc opinionem non admittunt; nam si talis opinio esset vera, frustra dantes stipendium pro Missis studium adhiberent ad inveniendos Sacerdotes optimæ vitæ ad illas dicendas, quod quidem consulunt Doctores communitè esse faciendum, ut patet apud Fagundez *pr. 1. lib. 3. c. 6. n. 22.* Nam obstante supradicta Hurtadi opinione, cum celebrans Missam pro stipendio non teneatur applicare fructum ex opere operantis, neque orationes, aliaque Missæ actiones idem esset pro stipendio dantibus celebrare ad eorum intentionem tam malos, quam bonos Sacerdotes. Sed hoc videtur absurdum, & contra praxim Ergo, &c. Ideo tu cogita.

RESOL. XXI.

An Sacerdos recipiens exiguum stipendium ab aliquo pro Missa dicenda, teneatur totum fructum ei applicare stantibus Decretis Urbani VIII.?

Et an pecunia relicta Monasterio cum onere perpetuo celebrandi Missas, implicari possit super bona Monasterij ipsius, assignando talem fundum, quod substat illi oneri, aut faciendo fabricam necessariam? Ex p. 10. tr. 16. & Misc. 6. Ref. 7 i.

Sup hoc lege supra doctrinâ Ref. 18. & 19. & aliorum §§. eorum notationum.

§. 1. **N**egativam sententiam nominatim contra me docet Pater Tamburinus *opusc. de Sacram. Missæ. l. 3. n. 53.* & idè asserit; Sacerdotem, recipientem exiguum stipem pro Missa, non teneri totum fructum offerenti applicare, nec; si id faciat, teneri ad restitutionem quia non est credibile; voluisse facram Cõgregationem fraudare Sacerdotes iusta mercede: Quando verò præcipit, ut stipendia, quantumvis incongrua, & exigua etiam data ab vna persona Missa præscriptæ celebrentur, præcipit quidem, ut celebrentur Missæ ad elemosynam præscriptam, sed iuxta tamen, seu rationem dictæ elemosynæ, non verò ad merum arbitrium dantis.

2. Verùm ego non recedo à sententiâ, quam doctui, quidquid asserat P. Tamburinus, & præter Cardinalem de Lugo, Auerlam, & alios, illam novissimè, me citato teneri Trullench. *de Sacram. lib. 3. c. 8. dub. 11. n. 8.* & me citato Bassæus in *Flor. v. Missæ. 3. n. 10.* & me citato P. Franciscus Lugo *de Sacram. l. 5. cap. 12. g. 5. n. 44. 46. & 57.* in quibus asserit, stantibus apertis verbis decreti Pontificij, hanc omninò sententiam in praxi tenendam, & præter alias rationes, quas penes ipsum videbis, sic argumentatur, vel Sacerdos reperit alium, qui maius stipendium offerat pro Missa, vel nullum. Si reperit, cur non maius recipit, dimittens stipendia tenuiora? si non reperit, non debet iniustum reputare, quod ob raritatem offerentium stipes, & copiam Sacerdotum acceptantium, vel etiam quæritantium ita decreverit, ut debeat hic & nunc iustum existimari. Quod, si quando stipendia, præsertim antiqua mutatione temporum reddita sint iniusta simpliciter, recurrendum erit ad legitimum superiorem, ut Missæ reducantur ad numerum minorem. In aliquibus tamen casibus puto, admitti posse opinionem, quam contra me teneri P. Tamburinus, quando v. gr. Sacerdos id dantibus stipendia significat, vel illos monet de taxa iustæ mercedis, & sic ex ipsorum consensu Missas ad rationem talis taxæ reducit. Vel quando multi simul stipes alicui tribuunt, vel pro cunctis iuxta quantitatem ipsarum sacra faciat, vel in similibus casibus, nulla fit iniuriâ dantibus stipendia, si

Sacerdos pro singulis Missis taxatam stipem recipiat. Ita Coninc. *q. 82. n. 194.* nec alij dissentient. Similiter, si Sacerdos rogatus dicere decem Missas, v. g. recipit inuolutam charta pecuniam, putans esse iustum stipendium, & postea reperit esse dimidiatû, iuste poterit ad ratam minuere numerum Missarum, illo monito, qui petiit Missas, vel etiam non monito, quoties ex iusta causâ non potest. Vnde hæc omnia non esse contra decreta Cardinaliû, quæ planè non loquuntur in his casibus, docet & merito P. Lugo *ubi sup. n. 51.*

3. Sed hic obiter quæro, An pecunia relicta Monasterio cum onere perpetuo celebrandi Missam, implicari possit super bona ipsius Monasterij, aut simili onere, assignando talem fundum Monasterij, quod substat illi oneri, aut faciendo fabricam necessariam. Et affirmatiuam sententiam tenet Laurentius de Peyrinia in *formul. lit. 2. c. 11. n. 2.* Sed ego prolixè contrariæ sententiæ adhaereo, tum ex natura implicationis, quæ importat acquisitionem novorum fructuum ex re frugifera ab alio empta, quæ alias non erit propria emptoris, aut saltem fiat propria ratione fructuum, siquidem implicatio auget novos fructus implicanti, quos antea non percipiebat: aliqui generet effectum contrarium, nempe onus abique novo commodo; Tum ex ipsis decretis de celebr. Missæ, præterea: ubi decernitur, pecuniam datam pro oneribus Missarum, inuestiendam esse in bonis immobilibus frugiferis; quod non euenit nisi ex implicatione acquiratur ius lucrandi novos fructus. Et ita hanc sententiam ex Bordonò teneri Pellizzarius in *Summa tom. 2. tr. 6. c. 3. n. 60.* cui ego addo Lezani in *Summa Quæst. Regul. tom. 4. ver. Missa n. 3.* & Tamburinus *opusc. de Sacram. Missæ. lib. 3. cap. 1. §. 6. n. 9.*

RESOL. XXII.

De taxa Missarum. Pro quo discutitur, an Sacerdos pauper quando singulis diebus celebrat, possit à quibuscumque Missis offerentibus elemosynas, aut stipendia accipere etiam super taxam determinatam ab Episcopo, ut habeat pro victu moderato, veste decenti, &c.? Ex p. 11. tr. 1. & Misc. 1. Ref. 14.

§. 1. **I**oannes Caramuel *fundament. §. 9. §. 2. n. 121.* sic asserit, videtur aliquibus locis Diana summa in consequentia laborare. Ego hoc dubium propono. Sunt qui dicant Sacerdotem pauperem, modò singulis diebus celebret, posse à quibuscumque Missis offerentibus, elemosynas, aut stipendia accipere, etiam supra taxam determinatam ab Episcopo, ut habeat pro victu moderato, veste decenti, & domo congrua pro emendis libris, conuenientibus professioni suæ, videlicet spiritualibus, moralibus, canonicis, Theologicis, quod ipsum nonnulli ad alios eorum causas extendunt. Vide Dianam *part. 2. tr. 14. res. 8.*

2. Sunt qui dicant Notarios, Commissarios, & ceteros iustitiæ ministros, si stipendia ipsi à lege statuta non sufficiant ad honestè viuendum posse supra taxam accipere quantum modestia, & prudentia requirit. Vide Dianam *part. 2. tr. 17. res. 60.*

3. At Diana ex his duabus sententiis priorem negat, posteriorem admittit, cum tamen videatur consequentia doctrinæ postulare, ut admittatur utraque, vel rejiciatur utraque; nam disparitatem non percipio. Hucusque Caramuel.

4. Sed puto, Dianam rectè priorem sententiam negare & admittere secundam, non enim est par ratio inter utramque.

5. Et quoad primam patet ex aperta & rotunda declaratione Cardinalium, Vnde ad demonstrandam etiam